

VEERA VAAHTERA

*Rakkautta,
vahingossa*

TAMMI

VEERA VAAHTERA

*Rakkautta,
vahingossa*

**KUSTANNUSOSAKEYHTIÖ TAMMI
HELSINKI**

Tekijä kiittää Suomen Kulttuurirahaston keskusrahastoa
työskentelynsä tukemisesta.

© Veera Vaahtera ja Kustannusosakeyhtiö Tammi 2013
ISBN 978-951-31-7134-6
Painettu EU:ssa

1

Mummola oli aina ollut turvapaikkani. Olin matkannut sitä kohti koko uuvuttavan pitkän päivän, ensin junalla ja sitten bussilla, ja vaihtanut viimeisellä linja-autoasemalla taksiin, joka oli kuljettanut minut loput parikymmentä kilometriä ja pysähtynyt tienvarteen. Nyt tuon rakastamani rintamamiestalon ja minut erotti enää sata metriä umpihankea.

Taksikuski rahasti matkan ja haki laukkuni takakon-
tista. Hän laski sen jalkoihini ja kysyi viran puolesta,
 pärjäisinkö.

– Tietysti, vastasin ja jätin mainitsematta, ettei mi-
nulla ollut varsinaisesti vaihtoehtoja.

Olin tehnyt päätöksen edellisiltana, pakannut lau-
kun ja lähtenyt matkaan aamuvarhaisella. Lapsesta asti
varsinainen asuinpaikkani. Toivoin, että ilman mum-
miakin se antaisi minulle nyt mitä tarvitsin: rauhaa,
lepoa ja vaaramaisemien avaruutta, jotka auttaisivat
minua pääsemään jaloilleni, sallisivat minun hengittää
vapaasti kaukana pääkaupunkiseudun tungoksesta ja

metelistä. Pohjoinen selvittäisi pääni kuten niin usein ennenkin. Se palauttaisi suhteellisuudentajuni ja parantaisi sydämeni, tai niin oli ainakin tarkoitus. Joka tapauksessa mummola oli elämäni ainoa rinnakkaistodellisuus, maailma, jossa Helsinkiä ei ollut olemassa. Jos tämä ei toimisi, mahdollisuuteni selviytyä alkaisivat käydä vähiin.

Odotin kunnes taksin perävalot katosivat näkyvistä ja pimeys sulki minut syliinsä. Hämärä tuntui minusta lempeältä, sallivalta. Olin sitten tehnyt millaisia arviointivirheitä tahansa, täällä olisi niille tilaa, riittävän paljon pimeitä nurkkia, joihin ne voisivat piiloutua.

Ennen kuin pääsisin mummolan turvaan, minun oli kuitenkin suoriuduttava jotenkin sen ovelle asti. Pihatietä ei ollut aurattu koko vuonna ja kinttupolutkin olivat peittyneet näkymättömiin. Vaikka olin uutisista pannut merkille, että pohjoisessa oli nautittu ennätyslumisesta vuodesta, ennen tätä hetkeä ilmiö ei ollut tuntunut aivan samalla tavalla todelta.

Kapusin lumivallin päälle ja kiskoin laukkuni ylös. Hetken näytti siltä että hanki kantaisi, mutta ilo osoitautui ennen-aikaiseksi kun oikea jalka lumpsahti suoraan lumen läpi ja heti sen jäljessä myös vasen. Seisoin vyötäröäni myöten jääkylmässä lumessa. Jalat tuntuivat jääneen kiinni hangen syvyyksiin ja näytti mahdolliselta, että olin kohdannut matkani pään vähän eri tavalla kuin olin ajatellut. Saisin odottaa elintoimintojeni hiipumista metrin päässä ajotiestä, pakastua hengiltä

ja jättää naapurien löydettäväksi helsinkiläisen jääveistoksen. Kiskoin jalkoja irti minkä jaksoin mutta sain aikaan vain sen, että lunta pääsi vaatteiden alle ja kenkiin. Hampaat kalisivat.

”Oletko sinä luovuttaja?” kysyin itseltäni kuin kuntokeskuksen ankarin ohjaaja. ”Oletko sinä nautinnoilla ja helpolla elämällä pilattu ihminen, joka antaa vähäisen vastoinkäymisen edessä periksi?”

Olen, vaikeroi sisäinen ääneni, mutta jätin sen parhaani mukaan huomiotta ja purin huulta. Mummi oli synnyttänyt äitini kevätmyrskyn keskellä yksin, omassa saunassa ajotien peityttyä tuulen kaatamiin puihin. Hän oli leikannut napanuoran saunanpadassa keitetyillä saksilla ja kiskonut istukan omin käsin ulos. Vain kahta sukupolvea myöhemmin minussa täytyi vielä elää osa hänen geeneistään.

Kaivoin jalat lumen alta esiin ja sain ne lopulta vapaiksi, nostin toisen jalan hangen pinnalle. Varasin jalalle painoa ja upposin heti, kun olin kokonaan sen varassa. Tällä strategialla kevätaurinko ehtisi sulattaa lumen ennen kuin loskatalviin tottunut kehoni saisi tilanteen hallintaan. Ryhdistäydyin ja päätin kokeilla erilaista lähestymistapaa: aloin työntää laukkuja edelläni ja kontata. Tällä tavoin pääsin vähän kerrallaan etenemään. Hanki kantoi paremmin ja vaikka polvet puskiivat syvälle lumeen ja reisiä pakotti, olin silti hetki hetkeltä lähempänä lopullista määränpäättäni.

Silmäni olivat vähitellen tottuneet pimeään. Ne

erottivat puiden ja pensaiden ääriiviivat ja ohjasivat kulkua oikeaan suuntaan. Jalkojen väsyessä ryömin sissityylillä, joka olisi tehnyt armeijauralle päätyneen alkoholistisetäni ylpeäksi. Jotain hyötyä oli siis myös isän suvun opeista, vaikka se tavallisesti oli kunnostautunut lähinnä pitämällä Suomen juoppous- ja itsemurhatilastoja entisten kunnian vuosien tasolla.

Viimeiset kymmenen metriä etenin kierien, työnsin laukun edelleni ja pyörin sen kiinni. Sitten olinkin etuovella. Nousin seisomaan ja yritin toeta kieputuksen aiheuttamasta huimauksesta.

Kaivoin avaimet takin taskusta ja ne helisivät kirkaasti pakkasyössä. Sovitin niitä yksitellen lukkoon kunnes löysin oikean. Ovi narisi mutta avautui helposti. En ollut koskaan aiemmin mennyt yksin tyhjään mummolaan ja puoliksi nytkin odotin, että Gerda-mummi kävelisi vastaan, alkaisi hössöttää ympärilläni ja työntäisi käteeni mukin kuumaa mustaviinimarjamehua, ennen kuin olisin saanut takkia riisutuksi. Äkkiä minulla oli niin ikävä mummia että saatoin tuskin olla. Mummi olisi tiennyt mitä minun pitäisi tehdä. Muutamalla sanalla hän olisi korjannut maailman ehjäksi.

Otin märät kengät jalasta talon hiljaisuudessa ja pudistin sukkiin ja housuihin tarttuneen lumen. Kävelin kylmien eteistilojen läpi olohuoneeseen, missä mummin tavarat tekivät hänen poissaolonsa kipeästi todeksi: tohvelit kynnyksellä ja kesken jäänyt kudontatyö sohvalla, pöydän päällä ristisanatehtävä, josta

puuttui kaksi vastausta. Hieroin käsivarsiani jotta veri kiertäisi. Jos aion kerran nukkua täällä yön, talo täytyisi lämmittää asuinkelpoiseksi ja toimeen olisi tartuttava heti. Oivallukselta kesti tosin hetken konkretisoitua. Ehdin hytistä hyvän tovin näytösluonteisesti kunnes tajusin, ettei täällä todellakaan ollut Gerda-mummi tai ketään muutakaan hemmottelemassa minua pilalle. Olin täysin itseni varassa kenties ensimmäistä kertaa elämässäni.

Ennen kuin ajatus ehti herättää minussa täysimittaisen paniikin, aloin kasata polttopuita takkaan ja täytin niiden raot mummin vanhoilla sanomalehdillä. Tuli-tikun liekki lehahti käsissä ja sulatti hetken sormiani, tarttui sitten paperiin ja sytytti sen palamaan. Askareen vaivattomuus rauhoitti mieltäni. Ehkä mikään muukaan ei olisi niin hankalaa kuin olin kuvitellut?

Jäin seuraamaan rätisevää takkatulta ja koko päivän vallinnut levottomuus väistyi hiljalleen, hälyänet sisälläni vaikenivat. Kiitos mummi, ajattelin. Kiitos kun näit minua pidemmälle ja jätit minulle tämän paikan. Olin aistivini mummin läsnäolon, oli kuin olisin voinut tuntea hänen tuoksunsa sekoittuneena kuivaan polttopuuhun ja tuhkaan ja vaikeasti määriteltävään katkuun...

Yskänpuuska havahdutti minut siihen, että takka savutti.

Nukuin tiedottomana varhaiseen aamuun keittiön lattialla ja heräsin siihen, että minua paleli. Olin kuin olinkin säästynyt pelkäämältäni häikämyrkytykseltä. Myöhään yöllä keittiön hella oli ollut vain vähän takkaa helpompi tulisija. Hellakaan ei ollut tahtonut vetää ja savukiehkurat olivat luikerrelleet sisään keittiöön. Silmät kirvelen olin riipinyt tuhkaluukkuun paperia, sytyttänyt sitä ja puhaltanut sekaan ilmaa, saanut aikaan huoneessa lenteleviä palavia paperinriekaleita, jotka olivat uhanneet polttaa koko mummolan. Kun tilanne oli lopulta ollut hallinnassa, olin ollut niin väsynyt, että olin ollut nukahtaa seisaalleni. Olin raahannut lieden edustalle patjan ja makuupussin, ja sen jälkeisistä vaiheista minulla ei ollut muistikuvia.

Nyt keittiön liesi oli kylmennyt ja lattianrajassa kävi viima, varpaat etsivät turhaan lämmintä soppea makuupussin uumenista. En suonut itselleni aikaa epäröidä vaan taiteilin itseni pystyasentoon ja pompin makuupussin sisässä eteiseen, mistä löysin mummin nuhjaantuneen villatakin ja turkishatun, jota hänellä oli ollut

tapana käyttää talvisin kirkkomatkoilla. Puin ne ylleni ja aloin jälleen lämmittää liettä. Olohuoneen takan hormi oli edellisillan epäonnisesta kokeilusta päätellen täysin tukossa. Minulla ei ollut suurta intoa selvittää, mikä lintu oli rakentanut sen sisälle pesän.

Pian liesi hohkasi kuumuutta ja levitti sitä ympärilleen. Talo rasahteli. Tunnelma oli hämmentävän harras siihen nähden, että tavallisesti mietin korkeampien voimien mahdollista olemassaoloa vain erityisen hyvässä seurassa aamuyön pikkutunneilla. Jäljitin viimein tunteen mummin hattuun. Se muistutti minua kaikista niistä kerroista, joina olin lapsena pitkästynyt kirkonpenkillä ja silittänyt hatun pehmeää karvaa.

Toimeliaisuuteeni tyytyväisenä laitoin teeveden liedelle kuumenemaan ja katsoin ikkunasta ulos. Päivän varsinainen urakka lepäsi silmiäni edessä. Pihatie täytyisi luoda puhtaaksi lumesta.

Kunnollisten toppavaatteiden puuttuessa tutkin mummin kaapit ja yritin vetää hänen talvitakkiaan ylleni. Kinnaava hartialinja palautti tehokkaasti mieleen, kuinka mummin sukupolvi oli jäänyt senttikaupalla vaatimattomampiin mittoihin kuin lattekahvijälkeläisensä. Vaarin vanhat metsävaatteet sopivat paremmin, ja hänen takissaan, lonksuttavissa talvisaappaissaan ja mummin turkishatussa taiteilin tieni ulkovarastoon etsimään lumikolaa.

Varasto oli tupaten täynnä rompetta. Mummin elämänfilosofia oli, ettei käyttökelpoista tavaraa saanut

hävittää, ja käyttökelpoinen jos mikä oli suhteellinen käsite, siinä jäivät yliopistoluentojen vapaus, valta ja subjektius kirkkaasti jälkeen. Jos esine ei enää soveltunut varsinaiseen tarkoitukseensa, kekseliäs mieli löysi sille kyllä kymmenkunta muuta tehtävää. Kuka tiesi vaikka ydinsota tuhoaisi maailman mummin ulko-varastoa lukuun ottamatta ja rikkinäinen jääkaappi, kulahtanut pinnasänky ja 1950-luvulta peräisin oleva moottorisaha tulisivat sittenkin tarpeeseen?

Pengoin varaston läpikotaisin vain huomatakseni, että kola oli seisonut ovenpielessä kaiken aikaa. Aivastin varaston pölyt hengitysteistä ja astuin kola mukani kevättalven aurinkoon.

Oli kirpeä ja ihana pakkaspäivä, ympärilläni pohjoisen luonnon hiljaisuus, jonka kaltaista minulle ei ollut suotu vuosiin. Valo moninkertaistui heijastuessaan hangesta ja sai minut tuntemaan oloni toiveikkaaksi. Tulisi tästä kaikesta mitä tahansa, selviäisin kyllä. Me selviäisimme, korjasin ajatusta kuin kokeeksi, mutta annoin sen sitten olla. Kuluisi vielä muutamia viikkoja, ennen kuin mikään olisi varmaa, ja sitä ennen ei kannattanut kiirehtiä asioiden edelle.

Katselin hankea ja suunnittelin sopivaa reittiä, riittävän leveää ajouraa auratululle tielle asti. Aluksi puhdistin portaat ja pidin puuskutukseni minimissä. Vielä ei ollut hengästymisen aika, vaikka kehoni saattoi olla muuta mieltä.

Portaat siistittyäni kävin käsiksi varsinaiseen tienraivaukseen. Kola töksähti kuitenkin hankeen eikä suostunut tunkeutumaan sen sisään. Yöpakkanen oli juntannut lumen niille sijoilleen ja aurinko oli jaksanut sulattaa vain muutamat päällimmäiset sentit. Yritin uudelleen, yhtä laihoihin tuloksin. Taivutin kolan vartta, istuin sen päälle, työnsin kolaa selin, kyljittäin, puskin jalat portaita vasten. Ajattelin Ottoa ja hänen sanomisiaan viime päivinä, ja hyökkäsin lumen kimppuun tappajan raivolla. Siitäkään ei ollut apua. Yhtä todennäköisesti olisin onnistunut, jos olisin pyrkinyt kampeamaan maapallon radaltaan.

Etäällä naapurin pihalla huomasin vanhan miehen, joka seurasi hiljaa ponnistelujani. Muistin miehen hämärästi lapsuudestani ja mummin hautajaisista. Arvo, tavoitin nimen, Arvo Lukkarinen. Hänen joitakin vuosia sitten kuollut vaimonsa oli ollut mummin paras ystävä, ja Lukkarinen itse oli syöttänyt minulle Pectus-pastilleja, kun olin ollut pieni.

Kohdatessaan katseeni Lukkarinen nosti käntensä. Nyökkäsin vastaukseksi mutten rohkaissut miestä lähestymään. En ollut tullut tänne solmimaan ihmissuhteita vaan selvittämään tilanteeni. Minun puolestani Lappi saisi vastata myyttisiin lupauksiin eristyneestä, yksinäisestä ja vieraita torjuvasta kansanosasta. Itsetuhoisuus, mielenvikaisuus ja alkoholismi olivat loppujen lopuksi pieni hinta siitä, että saisin olla rauhassa.

Hain varastosta siellä näkemäni rautalapion ja palasin sen kera työn ääreen. Lapiro painoi kuin synti. Se upposi kyllä hankeen mutta olin pian hiestä märkä, enkä ollut edennyt hankkeessani kuin metrin, hyvällä tahdolla arvioiden puolitoista.

Vaikka tavoitteen saavuttaminen alkoi näyttää epärealistiselta, siitä ei ollut tarpeen luopua kokonaan. Sitä saattoi aina täsmentää, kuten olin tehnyt elämässäni lukuisia kertoja aiemminkin. Kun olin huomannut, etten asianmukaisesta koulutuksesta huolimatta koskaan oppisi rakastamaan markkinointialan työtehtäviä, olin päättänyt ympäröidä itseni mukavilla työtovereilla. Kun minusta oli alkanut päivittäin tuntua siltä, että olisin voinut nykäistä useammankin kollegan kravatinkin kymmenen senttiä kireämmälle, olin keskittynyt siihen, mitä kaikkea saattaisin palkallani tehdä ja haaveillut seuraavasta etelänlomasta. Minä jos kuka osasin pienentää odotuksiani, ja oli se sitten laajemmassa mittakaavassa tehnyt minulle hyvää tai ei, tässä tapauksessa minua ei haitannut yhtään, että tuo haaveilemani siisti ja leveä ajoura korvautui ajatuksella puolisiististä kinttupolusta. Mitä minä ajotiellä tein, kun en omistanut autoa tai edes ajokorttia?

Tunnin uurastuksen jälkeen portailta tietä kohti luikersi neljän metrin käytävä. Selkääni särki ja silmäni olivat väsyneet liiasta valosta, vaarin vaatteet kylpivät hiessäni. Täsmensin tavoitetta jälleen. En tarvitsisi polkua pysyäkseni hengissä. Kevääseen oli

enää pari kuukautta ja arvelin, että kykenisin siihen asti konttaamaan.

Teevesi oli höyrystynyt liedellä olemattomiin. Kattilan pohja hehkui punaisena ja vääntyneenä. Multitasking-taitoni olivat nähtävästi romahtaneet pohjoiseen palattuani. Akuutein ongelma oli, että olin tullut rehkimisestä sudennälkäiseksi enkä ollut varannut mukaani ruokaa. Lähtiessäni en ylipäättään ollut suunnitellut asioita matkantekoa pidemmälle, olin kuvitellut, että kaikki järjestyisi itsestään kun vain pääsisin perille.

Kävin mummin kaapit läpi. Säilykevarastojen laajuus oli ihailtava mutta ruokien päiväykset eivät rohkaisseet testaamaan vatsani kestävyyttä. Oli lähdettävä lähimpään kauppaan, joka sijaitti noin viidentoista kilometrin päässä. Olin havainnut matkamuistoliikkeen, elintarvikekaupan ja huoltoaseman symbioosin taksin ikkunasta.

Muistin nähneeni mummin varastossa kaksi rikki-näistä tennismailaa ja hain ne sisälle, askartelin niistä suhteellisen näppärästi kotikutoiset lumikengät. Testasin kenkiä käytännössä ja kömpelöstä ulkomuodostaan huolimatta ne pitivät minut hangen pinnalla. Laitoin repun selkään ja pistin menoksi. Auratulle tielle päästyäni riisuin mailat jaloistani ja tungin ne postilaatikoon, kävelin kilometrin kunnes tavoitin maantien ja jäin ensimmäiselle bussipysäkille seisomaan.

Odotin hyvällä tuulella kymmenen minuuttia. Mitä pidempään linja-autoa tähyilin, sitä vähemmän jaksoin kuitenkin huvittua todellisuuksien eroista, siitä kuinka olisin Helsingissä hermostunut jo raitiovaunun viiden minuutin viiveestä. Kun odotus venyi puolituntiseksi, sormet alkoivat jäätyä ja jouduin hyppimään paikallani pysyäkseni lämpimänä.

Tunnin kuluttua aloin olla jo epätoivoinen, ja silloin pysäkillä kaarsi auto. Tarkemmin katsottuna auto oli ehkä joskus ollut Toyota, mutta valmistaja olisi kaiketi ollut valmis maksamaan siitä, että rumilus poistettaisiin liikenteestä mustaamasta merkin mainetta. Ulos astui kolmekymppinen mies, joka näytti nuorelta Don Johnsonilta ja hymyili. Jos auto olisi ollut vähän tyylikkäämpi, mies olisi vastannut modernisoitua versiota apuun ratsastavasta komeasta prinsistä.

Vaikutelma katosi heti kun Johnson alkoi puhua. Ääni oli sointuisa mutta sanat kuulostivat koomisilta. Oli kuin mummini murre olisi istutettu väärään suuhun. Virkkeessä oli ainakin neljä ylimääräistä h-kirjainta, kun Johnson kertoi, ettei bussi kulkisi enää tänään ja tarjosi minulle kyytiä.

– Minne sie haluat? hän kysyi. – Mie vien. Tai auto vie, mie käännän rattia.

Hetki sitten olin kenties ollut epätoivoinen, mutta seura sai ryhdistäytymään.

- Kiitos, kyllä mä pärjään, vastasin.
- Miten sie meinaat pärjätä?

Hymyilin kohteliaasti ja kohautin olkiani, palautin katseeni tiehen. Johnson ymmärsi ehkä epäluuloisuuteni koska riisui talvikintaat ja ojensi kätensä.

– Leevi Kaijonpää, hän esittäytyi ja selvensi: – Äiti toivoi saarnamiestä, hunteerasi että sopiva nimi auttaa. Vikhaan meni.

Tartuin käteen ja melkein jäin lämpimään otteeseen sormiani sulattamaan.

– Pihla Vanaja, sanoin.

– En mie sulle pahhaa tee, Leevi sanoi. – Mie olen liianki kiltti mitä naisiin tullee.

Jätin Leevin naisasiat kommentoimatta enkä jatkanut keskustelua. Helsinkiläinen hiljaisuus ei kuitenkaan tehonnut, Leevi teki vain olonsa mukavaksi ja ihaili maisemia kuin olisi luottanut, että tulisin kyllä pian järkiini.

– Jos sulla olisi taksin numero, sanoin lopulta.

Leevi kaivoi kännykän taskustaan ja valitsi numeron, puheesta päätellen hän soitti suoraan kylän taksikuskin kotiin. Ojensin käteni puhelinta kohden mutta Leevi piti laitteen itsellään ja vaihtoi kaikessa rauhassa viime päivien kuulumiset. Lopulta hän kertoi minusta ja pyysi vahvistamaan kunniallisuutensa.

– Sano sille että se uskaltaa tulla mulle kyytiin, hän ehdotti puhelimeen ja luovutti sen minulle.

– Taksin tarvitsisin tähän kaksykkösen varteen, sanoin. – Tää on joku bussipysäkki, ei lue mitään.

Puhelimessa helisi iloinen naisääni.

– Pentti on ajossa, se sanoi. – Mee sie vain Kaijonpään pojan kanssa, ei se sulle mitään väkisin tee. Vapaaehtisesti me ollaan sille annettu.

3

– Mistä sie olet poissa? Leevi avasi keskustelun auton hurinan ja lonksutuksen yli, säätöpuhaltimet täysille niin että riisuin pian kaulahuivin ja käsineet.

– Helsingistä, vastasin.

– Kauanko sie jaksoit siellä asua? Leevi tiedusteli ikään kuin kyse olisi ollut merkittävästäkin kärsimyksestä.

– Lapsesta asti. Täällä on mun mummola. Tai oli. Mummi kuoli vuosi sitten.

– Minkä niminen?

– Gerda Hiidenvirta.

– Ai Gerda. Tiukka muori. On teissä vähän samaa näköä.

Hetken hiljaisuuden jälkeen Leevi alkoi esitellä seutua kuin omaansa, osoitti komeimpia vaaroja ja vesiä, kertoi kuka minkäkin metsäkaistaleen omisti. Aloin tottua hänen murteeseensa ja itsetuntoonsa, tavallaan tuntui viihdyttävältäkin, että ylpeilemisen aiheet olivat täällä vähän toisenlaiset kuin pääkaupunkiseudulla,

missä olin useammin kuin kerran juuttunut kuuntelemaan esitelmää tuttavamiesten levykokoelmien kattavuudesta ja vinyyliarkistojen aarteista. Hiukan vaikeammin sopeuduin Leevin kaasujalkaan. Häneen verrattuna pahinkin helsinkiläisruuhkan raivopää olisi vaikuttanut kohteliaalta kaupunkiajajalta. Pohjoisen etäisyydet pakottivat kai ottamaan pitkistä suorista irti kaiken mikä otettavissa oli.

– Mellanvaara tuossa vasemmalla, Leevi totesi kun puristin ovenkahvaa silmät kiinni.

Kohottauduin penkiltäni ja katsoin Leevin puoleisesta ikkunasta ulos. Vaikka niin moni asia oli kuitistunut lapsuuteni mittakaavasta, Mellanvaara oli ennallaan. Se kohosi tummine kuusineen kohti taivasta vain vähän tiestä erillään. Kouluikäisenä olin kavunnut mummin kanssa joka kesä vaaran laelle ja tuntenut olevani maailman huipulla. Sydämeni iloitsi ensi kertaa moneen päivään. Päätin hiljaa, että valloittaisin vaaran pian uudelleen.

– Ei taia olla Helsinkiä ikävä, Leevi sanoi ja lisäsi ystävällisesti. – Vaikka mikä siinä, hyvä paikka kai se on sekini. Jos ei jää liikaa ajattelemaan.

Kaionpuoti oli sekoitus elintarvikekauppaa ja matkamuistomyymälää. Sen edustalta sai ostaa ryöstökallista polttoainetta, ja oven vieressä seisoi täytetty poro. Kaupan oikea puoli palveli tuoretta maitoa tarvitsevia paikallisia ja vasen turisteja, jotka etsivät matkailulleen

todisteita ja lähipiirille siedettäviä tuliaisia. Vasta kun Leevi hyppäsi tiskin taakse ja vapautti kassamyynnin tauolle, tajusin yhdistää liikkeen nimen häneen. Leevi vilkaisi ympärilleen tyhjässä kaupassa ja alkoi sitten riisua housujaan. Ennen kuin ehdin häkellykseltäni reagoida odottamattomaan striptease-esitykseen, hän veti jo uusia tamineita ylleen, puki siniset housut ja puseron ja viimeisteli asun tekokuituisella neljäntuulenlakilla.

- Eksotiikkaa, eksotiikkaa, hän sanoi ja iski silmää.
- Saksalaisbussi tulee koska hyänsä. Business as usual.

Astelin elintarvikeosaston puolella ja kävin läpi valikoimaa, jonka mikä tahansa helsinkiläinen kulmapuoti olisi saattanut häpeään, mutta joka näytti nälkäisiin silmiini yhtä houkuttelevalta kuin pääkaupungin paras brunssi.

- Voinko auttaa? Leevi kysyi ja käveli vierelleni, osoitti kylmähyllylle. – Löytyy meiltä mozzarellaakin.

Niin löytyikin, tosin kumista halpamerkkiä jota en olisi muissa olosuhteissa suostunut syömään, mutta olosuhteet olivat muuttuneet enkä aikonut tehdä pikkuasioista ongelmia. Ojensin käteni juustoa kohden ja hätkähdin ajatusta, joka pulpahti jostakin mieleeni.

- Onko se turvallista?

Leevi näytti loukkaantuneelta.

- En kai mie pillantunutta ruokaa kellekhään myy.

Pihalle ajaneen saksalaisbussin turistit säästivät minut selittelyiltä ja kutsuivat Leevin palvelemaan. Googlasin älypuhelimella vaivihkaa haun ”raskaus ja

juustot”. Tulokset latautuivat hitaasti, yhteys oli niin heikko etteivät artikkelit avautuneet lainkaan. Otsikot hoitivat tosin tehtävän riittävän tehokkaasti. ”Raskaana oleva norjalaisäiti söi juustoa – lapsi kuoli.” ”Lihominen raskausaikana.” ”Apua, olen raskaana ja syönyt pakettillisen sulatejuustoa.”

Ei siis mozzarella minulle. Tajusin nyt vähän paremmin, miksi tuttavani miesystävä oli taannoin määrännyt avopuolisolleen raskausajaksi googlauskiellon. Täytettyäni ostoskorin ruoilla, joista iltapäivälehdet saivat tuskin aikaan otsikoita, lähestyin kassaa ja puodin matkamuistopuolta. Leevi istui kassalla ja viihdytti ympärillään parveilevia saksalaisnaisia, näytti nyt nuorelta Don Johnsonilta lapinpuvussa ja kuulosti hiukan myös siltä, kun hän puhui puolivillaista amerikanenglantia ilman peräpohjolan murteen paikallisväriä.

– Absolutely, absolutely, hän vastasi saksalaisrouvalle, joka kysyi, joivatko kaikki suomalaiset tosiaan kahvinsa puisista kuksista. – We are very traditional people. Nature, wood, very much in the wild, you know?

Vessa- ja evästauko oli vapauttanut turistibussin tunnelman. Leevi oli järjestänyt minulle paluukyydin saksalaisten mukana ja tällä kertaa olin tarttunut tarjoukseen kursailematta. Naiset vertailivat ostoksiaan ja – sikäli kuin ymmärsin – huokailivat Leevin komeutta, joka oli edistänyt merkittävästi kauppojen syntymistä. Suurin

Nimi: Pihla

Sijainti: piilopaikka pohjoisessa

Aikaa: 9 kk

Tehtävä: selviydy!

Uusi rakkaus: ei kuulu suunnitelmaan

Miten valinnat rakkaudessa voivat mennä niin pieleen! Oton piti olla hyvä ihminen, luotettava kumppani ja taatusti tervehenkinen isäkandidaatti. Mutta Pihlan iloisen vauvauutisen jälkeen Otto häipyikin Intiaan meditoimaan.

Tornionjokilaaksossa Pihlalla on piilopirtti, jonne hän vetäytyy työstämään selviytymisstrategiaansa. Ensimmäinen haaste on kehittää kaupunkilaisesta lattekahvin litkijästä pohjoisen syrjäseudun tee se itse -nainen. Entä miten valmentautua äitiyteen, kun kylän ainoa tukiryhmä on tarkoitettu masentuneille äideille? Se käy selväksi, että monilapsisen lestadiolaisäidin ja viime hetkillä lapsensa hankkineen kunnanjohtajan neuvot uudelle äidille ovat ihan omanlaisiaan.

Keskittymistä tärkeimpään häiritsevät innokkaat isäehdokkaat, Peräpohjolan Don Johnson ja ruotsalaisittain liiankin täydellinen Märten. Entä Otto, olisiko hänestä sittenkin isäksi?

9 789513 171346

84.2

www.tammi.fi

ISBN 978-951-31-7134-6

Päälyksen kuva: Folio Images